

REFORMÁTUS

Újság

Gyülekezeti tájékoztató

2013. április

XX. évf. 4. szám

Nincsen itt...

A szeretteit gyászolók számára kétségbeejtő üzenet, amikor azt hallják: Nincs itt! Itt van a sír, itt vannak a megszokott használati tárgyak, lelki szemünkkel szinte mindenütt látjuk, fülünkbe cseng hangja, minden, minden azt jelzi itt volt, valahol itt kell lennie, de nincs itt. Átéltük már ezt a lelket, hitet megrázó, és kérdések özönét felvető szomorú állapotot mindannyian. Ilyenkor szinte képtelenek vagyunk tiszta értelemmel gondolkodni. Még sem halljuk a nekünk mondott vigasztaló szavakat, mert hajlamosak vagyunk „belezuhanni” a veszteség miatt érzett gyászunkba, úgy érezve, hogy elborítanak a lelki fájdalom és önsajnálathullámai. Mi vagyunk a világon a legszerencsétlenebbek a legtehetetlenebbek és legkiszolgáltatottabbak! Gondoljunk csak a síron kívül álló Máriára, aki a János evangéliumában leírtak szerint, csak arra képes gondolni, hogy Jézus testét valakik elvitték, s ő nem tudja hová tették. Gondolataiban nincsenek távlatok. Csak a pillanat kétségbeejtő valóságát képes érzékelni, pedig az angyalok: „Miért sírsz?”, majd a Mester által: „Asszony, miért sírsz? Kít keresel?” – kérdései nem csak a szomorúság pillanatnyi oka utáni érdeklődést jelentenek, hanem azt szeretnék ezzel elérni, hogy a síró

asszony rádöbbenjen, nem kell megmaradni a kegyeletes halott-tiszteletnél akkor, amikor az Isten a feltámadás csodájának tanúságát bízta rá! Hiába a sírban ülő két angyal, hiába az öt megszólító Mester! Mária a két angyal jelenlétében még csak el sem csodálkozik, a feltámadott Jézust meg fel sem ismeri, kertésznek nézi, olyannyira ragaszkodik a halott iránti kegyeletes érzéseire. Isten nagy kegyelme, hogy az evangéliumokat nem „hivatásos történészek” írták, akik akkor is és most is igyekeznek a megrendelő hatalmasok tetszése szerint minél hitelesebbé összehangolni műveiket, hanem azok az elhívottak, akik a Szentléleknek engedelmességgel személyes tanúságtétellel szolgáltak az eseményről. Volt, aki a sírban látottakat, volt, aki csak a sír bejáratánál tapasztaltakat írja le, s volt János, aki így jellemzi magát:

„akit az Úr szeretett”. Mindegyikük azt írja le, amit valóban látott, s nem formálnak „egyen-evangéliumot”. Még azt sem hallgatják el, hogy nem hitték el az asszonyok feltámadásról szóló híradását. Ez értünk történik! Életünk során ugyanis különböző távolságra lehetünk Jézustól, s van, amikor szinte belezuhanunk a szeretteink számára megásott sír gyászos mélységébe, van, amikor egy barát, kedves szolgatárs sírjánál állunk együtt érző némasággal, s van, amikor a gyászoló gyülekezetben csak elgondolunk az élet mulandóságán, de minden alkalommal megkísért minket az, amit Mária és a tanítványok átéltek. Csak azt tudatosítjuk, hogy a szeretett élet nincs itt, s mi szeretnénk az emberi hagyományok szerint minél időállóbb emléket állítani számukra. Az emberi fantázia szinte nem ismer határokat, s temetkezés iparrá

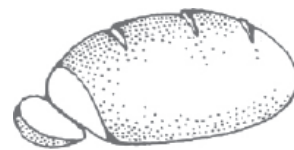
fejlődött, beton, márvány, sírvers, gyertya, örökmécses, műkoszorú megannyi változatával és óriási mennyiségével szolgálva ki (persze nem kis pénzért) kishitűségünket, az evangélium tanításával szembeni ellenállásunkat. Ennek következtében temetőink nem sírkertek, hanem inkább bunkerhalmazok melyekre a néhai humoristával szólva azt kellene kiírni: Fel! Támadunk! Pedig az angyalok azt

mondják: Nincsen itt,... Mi azonban csak a porhüvelyt látjuk, és azt akarjuk, hogy az itt legyen. Ezért képesek vagyunk óriási áldozatokra. Ezzel akarjuk bizonyítani mennyire szerettük, mennyire fontos volt nekünk, és legalább annyira értékeltük, mint amennyire a szomszédos sírban nyugvót értékelték szerettei. De kinek akarjuk bizonyítani szeretetünket, megbecsülésünket mindezzel? Az elhunytak? Azzal már elkéstünk! A környezetünknek? Az gyakran csak megmosolyogja erőlködésünket! Istennek? Ő azonban nem ezt kívánja tőlünk! Ő azt kívánja, hogy meghalljuk, és hívó örömmel elfogadjuk az evangélium teljes üzenetét. Mert az evangélisták nem írtak „egyen-evangéliumot”, de egyöntetűen így folytatják a Húsvét evangéliumi üzenetét: **MERT FELTÁMADT.**

Csoma L.

A FELTÁMADÁS HITÉBEN MEGÉLT HÚSVÉTOT KÍVÁN MINDEN KEDVES OLVASÓNAK A SZERKESZTŐSÉG

Nemcsak kenyérrel él az ember

Olvasandó: Jób könyve 21. része

Amivel a Cófár beszédére válaszolni akar Jób, azt legszívesebben elhallgatná. A könyörgés, amellyel a három „barátot” megszólítja; két okból is megérthető. Egyrészt azért, mert Jób eddig úgy érezte barátai magatartásából és szavaiból, hogy nem igazán akarják meghallgatni azt, amit Ő akar mondani, hanem inkább arra törekedtek, hogy Jób fogadja el és kövesse tanácsait. Másik ok, hogy egyre inkább tudatosul benne, igazát csak akkor védheti meg – (vagy támaszthatja alá), ha az általa szeretett és tisztelt Isten „hibáit” tárja fel barátai meggyőzése céljából. (Már pedig tudjuk, hogy ha valakit szeretünk, hibáit inkább takargatjuk, mintsem állandóan emlegetjük, aki pedig valamilyen fokon felettünk áll, – feljebbvalónk – azt inkább nem kritizáljuk, hogy bajunk ne legyen belőle, pedig magunkban érezzük, hogy igazunk van). A Jubileumi kommentárban ezt olvassuk: „Könyörög barátainak, hogy hallgassák meg. Amit mondani fog biztosan elveszi kedvüket a további beszédétől és nem fogják többé istentelennek gúnyolni. Hiszen itt rejtélyes dologról, súlyos isteni titokról van szó, melynek komolyságától ő maga is elborzad. Hallgatói is hasonlóképpen fognak járni. Nem emberek ellen panaszkodik ő, hanem az isteni igazságosság kiszámíthatatlansága ellen”.

„...Nem vigasztalást kérek tőletek, csak türelmes meghallgatást. Szenvedjétek el, hogy beszélek, mert amit mondok, az különösen kemény lesz számotokra. Aztán gúnyoljátok. Cófárnak szólhat ez, akinek a 19. részben foglalt beszédre adott válasza különösen bántó volt. De Cófárnak elmegy a kedve a gúnyolódástól: harmadszorra már nem is szólal fel a vitában”.

Amit a következő versekben Jób felsorol; arra én azt szoktam felelni – hiszen a kereszthordozók panaszai ma is hasonlóan fogalmazódnak meg: „igaznak tűnő látszat”. Nincs felhőtlen boldogság a gazdagok házában sem, csak jobban titkolhatják mások előtt, mert anyagiakkal takargatják, mert képzetükkel vezetnek félre a reájuk

irigykedőket... A Jubileumi kommentár szerzője így fogalmaz: „Jób itt azt a megdöbbentő állítást részletezi, hogy az isteni igazságosságot cáfolja a gonoszok boldog élete is. A legorcátlanabb gonoszok virágoznak legjobban, tehát a boldogság és a boldogtalanság nem az ember erkölcsi magatartásának a gyümölcse, ahogy azt barátai állítják. Általában az egész beszéd arra van beállítva, hogy azoknak dogmatikus-pietista felfogását cáfolja. Részletezi a gonoszok boldog életét s a leírásban a saját elvesztett boldogságának színeit használja: magas életkor, gazdagság, nagy család, sikeres állattenyésztés. Az ótestamentumi ember ezekben látta Isten áldását”. Azután a gonoszok mulatozással töltött napjait sorolja, amit úgy enged meg nekik Isten, hogy nyíltan szembefordulnak vele. „Hosszú és szenvedésmentes élet az osztályrészük, holott nemcsak hogy nem törődnek Istennel, de őt orcátlanul el is utasítják maguktól. Jób azonban sem nem irigyli, sem nem helyesli életmódjukat... Tiltakozik az ellen, hogy előző megállapításai alapján azt az állítást tulajdonítsák neki, hogy az ember a maga szerencsését a saját kezében hordja... Éppen, mivel Isten tartja ezeknek a szerencsés gonoszoknak a sorsát a kezében, érthetetlen az egész. Mert, ha a barátoknak igazuk van abban, amit Isten tökéletes világkormányzásával kapcsolatban oly gyakran hirdettek, akkor a gonoszok sorsának másképpen kellene kinézni”. (Jub. k.)

A rész 17–21 verseiben a „barátok” állításait kérdőjelezi meg Jób. Az életből vett példákkal kellene bizonyítaniuk, hogy nincs igaza. Viszont ezek a kérdések és elvárások nem a „lelki ember” kérdései, hanem a „testi emberéi”, aki lelki váltságban is van, testileg is beteg, de nem talál megértő felebarátra. „Hányszor alszik ki a gonoszok mécsese? Hányszor lesznek olyanok, mint a polyva? Tehát nem mindig, mint ahogyan a barátok állítják, jön pusztulás a gonoszokra, hanem csak néha-néha. A szövétnek

kialszik kifejezés az élet korai végét jelenti. vö. Jób 35:5. – 19a: A barátok válaszána idézése. – 19b–21: Jób maga válaszol a közbevetett kérdésre. Micsoda igazság az, amely mással érezteti a bűn büntetését? Fizessen meg neki (magának)! Igyék ő (maga) a Mindenható haragjából! vö. Jer 25:5. Az igaz ember megretten arra a gondolatra, hogy utódai fognak bűnhődni a bűnei miatt, de mit törődik azzal a gonosz, hogy mi lesz holta után a családjával! –21b: Homályos kifejezés, amely csak a vers első sorában kifejezett gondolatot erősíti”. (Jub. k.)

„Barátai mereven ragaszkodnak az ellenkező állításokhoz ahelyett, hogy az összes tények figyelembevételével elismernék, hogy az egyik ember a boldogság teljes élvezése közben hal meg, míg a másik egész életében hiába epekedik egy kis öröm után. Noha a halálban mindkettőjük sorsa ugyanaz, ebben az életben egy következetes visszafizetési törvény sem a boldog, sem a boldogtalan ember állapotából be nem bizonyítható.

A felsorolt érvek alapján tehát Jób megcáfolja barátait, akik kitartanak ama szándékuk mellett, hogy a tények egyoldalú beállításával bűnösnek bélyegezzék őt. Ha azonban a tényeket mindkét oldalról megvilágítjuk, szavai közül csak a tisztátalan szándék és a hamisság marad meg.

A 27–28. versek arra utalnak, hogy Jób nagyon is megértette, hogy Bildád a 18. részben, Cófár a 20. részben a hitetlen sorsáról beszélve órá céloztak. Jób azt veti szemükre, hogy ezzel az utalással erőszakot követnek ellene.

29–30: Jób végül értésére adja barátainak, hogy sorsáról korlátolt ember módjára szűk látókörűen ítélnek. Még nem utaztak a világban, sem másoktól nem hallottak arról, ami a nagyvilágban történik. Ha nem így volna, könnyűszerrel hallhattak volna eseteket arról, hogy a gonoszok még nagy veszedelmek idején is nemegyszer szerencsésen megússzák Isten ítéletét. Beszédében maga Jób is az egyoldalúság hibájába esik, ami által

ellenfeleinek újabb támpontot nyújt a támadásra. De Isten ellen is vétkeznek, amikor igazságosságát támadja, elfelejtve, hogy itt az emberi értelmet meghaladó rejtélyről van szó”. (Jub. k.)

Ezt a rejtélyt fedte fel Isten a Golgotán – Krisztus engedelmessége, halála és feltámadása által. Ezért hálás szívvel és figyelő lélekkel ünnepeljük mindig nagyheti ünnepeinket.

Ima: Imádkozzunk a 3. zsoltár verseivel:

Dávid zsoltára, abból az időből, amikor fia, Absolon elől menekült. URam, mily sok ellenségem van, mily sokan támadnak rám! Sokan mondják rólam: Nem segít rajta Isten! (Szela.) De te, URam, pajzsom vagy nekem, dicsőségem, aki fölemeled fejem. Hangosan kiáltok az ÚRhoz, és ő meghallgat szent hegyén. (Szela.) Lefekszem, alszom és fölbredek, mert az ÚR támogat engem. Nem félek a sokezernyi néptől, amely körülött engem. Állj mellém, URam, szabadíts meg, Istenem! Hiszen te vered arcul minden ellenségemet, kitördeled a bűnösök fogait! Az ÚRtól jön a szabadítás. Legyen áldásod népeden! (Szela.) - Ámen!

- id. f. -

Üdülési lehetőség Dalmáciában

Olvasóink figyelmébe ajánljuk azt a Split és Trogir közelében (Ćiovo sziget, Slatina község) található **Slapare*** apartman-házat** (összesen 14 férőhely), ahol kitűnő körülmények között, szolid áron nyaralhatnak a pihenést és kikapcsolódást keresők. Mindössze 30 méterre az aprókavicsos tengerparttól. Menetrendszerinti hajójárat Splitbe és Trogirba (30 perc hajóút). Magyar és szlovák nyelvű tájékoztatás az alábbi e-mail címen és telefonszámon: annamaria.csoma@hotmail.com, **00385 92 15-35-644** és a www.slapare.com weboldalon.

BIBLIAOLVASÓ

v e z é r k ö n a l

1.	Sz.	Jób 31,24-34	Gal 3,23-29
2.	Cs.	Jób 31,35-40	Gal 4, 1-7
3.	P.	Jób 32	Gal 4, 8-11
4.	Sz.	Jób 33, 1-22	Gal 4,12-16
5.	V.	Jób 33,23-33	Gal 4,17-20
6.	H.	Jób 34, 1-15	Gal 4,21-26
7.	K.	Jób 34,16-37	Gal 4,27-31
8.	Sz.	Jób 35	Gal 5, 1-6
9.	Cs.	Jób 36, 1-15	Gal 5, 7-12
10.	P.	Jób 36,16-33	Gal 5,13-15
11.	Sz.	Jób 37	Gal 5,16-21
12.	V.	Jób 38, 1-15	Gal 5,22-26
13.	H.	Jób 38,16-41	Gal 6, 1-5
14.	K.	Jób 39	Gal 6, 6-10
15.	Sz.	Jób 40, 1-14	Gal 6,11-13
16.	Cs.	Jób 40,15-32	Gal 6,14-18
17.	P.	Jób 41	János 1, 1-8
18.	Sz.	Jób 42, 1-6	Jn 1, 9-18
19.	V.	Jób 42, 7-14	Jn 1,19-28
20.	H.	Dániel 1,1-10	Jn 1,29-34
21.	K.	Dán 1,11-21	Jn 1,35-42
22.	Sz.	Dán 2, 1-23	Jn 1,43-51
23.	Cs.	Dán 2,24-49	Jn 2, 1-11
24.	P.	Dán 3, 1-18	Jn 2,12-17
25.	Sz.	Dán 3,19-33	Jn 2,18-25
26.	V.	Dán 4, 1-15	Jn 3, 1-11
27.	H.	Dán 4,16-34	Jn 3,12-21
28.	K.	Dán 5, 1-12	Jn 3,22-30
29.	Sz.	Dán 5,13-30	Jn 3,31-36
30.	Cs.	Dán 6, 1-18	Jn 4, 1-10
31.	P.	Dán 6,19-29	Jn 4,11-15

M Á J J U S

Támogassa gyülekezetét adója 2%-val

- A Lónyay Gábor Polgári Társulás értesíti mindazokat, akik ebben az évben is adójuk 2 %-val támogatni kívánják gyülekezetüket, társulásunk segítségével ebben az évben is megtehetik.

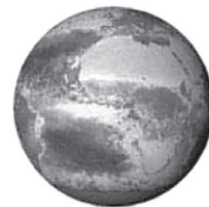
A Lónyay Gábor Polgári Társulás segítségével 2012-ben a következő gyülekezetek részesültek a hívek támogatásában: *Alsólánc, Bacska, Bajánháza, Barsbaracska, Bés, Iske, Garammikola, Jablonca, Kaposkelecseny, Kisráska, Nagykapos, Párkány, Sókzelőce, Szalóc, Zseliz. A kifizetett támogatások összege meghaladta a 3.000,- Eurót.*

-FELHÍVJUK TESTVÉREINK FIGYELMÉT, HOGY IGAZOLÁSKÉNT CSAK AZ ADÓHIVATAL ÁLTAL LEPECSÉTELTELT ADÓBEVALLÁSI ÍV MÁSOLATA VAGY A 2% ÁTUTALÁSI NYILATKOZATÁNAK, ADÓHIVATAL ÁLTAL LEPECSÉTELTELT MÁSOLATA FOGADHATÓ EL!!!

További információkkal a 056 6395396 -os telefonszámon, vagy a ladislavcsoma@gmail.com e-mail címen szolgálunk.

Csoma László, elnök

VILÁGOLDAL

A görög példa tanulsága

Athénban ülésezett a Református Egyházak Világközösségének (REV) európai regionális tanácsa március 7-én és 8-án. A mintegy huszonöt európai egyház, köztük a magyarországi, erdélyi és szlovéniai reformátusok képviselői a közösség és szolidaritás jegyében találkoztak a görög református egyház moderátorával és lelkészeivel.

Az európai református egyházak rendes éves közgyűlésén idén a gazdasági- és hitelválság által sújtott országban élő mintegy ötezer reformátussal való szolidaritáson volt a hangsúly. A kis Görög Protestáns (Református) Egyházat (GRE) magát is súlyosan érintette a krízis, derült ki az egyház moderátorának felvezetőjéből. Meleté Meletiadis hangsúlyozta ugyanakkor, hogy ebben a helyzetben sokat jelent az a tudat, hogy kis közösségük a nagyobb református család tagja.

Különös jelentőséget kölcsönöz az egyházvezetők látogatásának az a tény, hogy a görög ortodox egyház hivatalosan elzárkózik az ökumenikus együttműködéstől és eretneknek minősülnek azok a papok és püspökök, akik helyi szinten együttműködnek a protestáns közösségekkel. Ennek következtében az állam sem siet eleget tenni a reformátusok 2002-ben kezdeményezett regisztrációs kérelmének. A gyülekezetek a körülmények ellenére is számos – a szegényeket és menekülteket segítő – diakóniai programot tartanak fent. Minthogy Görögország lakosságának harmada a szegénységi küszöb alatt él, tíz százaléka pedig illegális bevándorló, teendő lenne bőven.

A moderátor az öngyilkosságok növekvő száma, a jelentős áremelkedés és a harminc százalékos munkanélküliség kapcsán megjegyezte, hogy a válság pénzügyi és gazdasági vetülete mellett súlyos társadalmi és mentális következményekkel is jár. Az eladósodottság mértéke és a bruttó össztermék visszaesése számszerűsíthető, a „személyes, családi és nemzeti megalázottságot viszont nem lehet mérni” – hangsúlyozta a moderátor. A reménytelenség és félelem következtében pedig megerősödik a szélsőséges pártok befolyása. Ebben a helyzetben az egyháznak jőzannak kell maradnia, mondta Meletiadis, aki kiegyensúlyozott beszámolójában rámutatott a görög állam és az emberek tagadhatatlan felelősségére is a kialakult krízisért, valamint arra, hogy az embereknek alázatot kell gyakorolniuk.

Kijelentette ugyanakkor: „Hibáztunk, de ez nem jogosít fel sem más országokat, sem pedig nemzetközi szervezeteket az előítéletességre, a negatív általánosításra és egy nép megalázására.” Az államadósság kapcsán az Miatyánkra utalva a – legalább részleges – adósságelengedést nevezte az egyetlen kiútnak, s arra kérte a jelenlévő egyházvezetőket, hogy nemzeti kormányaiknál ezért járjanak közbe. A REV jelenlévő tagjai válaszol arról döntöttek, hogy szolidaritásuk kézzel fogható jeleként tízezer euróval támogatják a vendéglátó egyház szociális kezdeményezéseit. Emlékeztetes, hogy korábban a Magyarországi Református Egyház (MRE) is támogatta a GRE szolgálatát, többek között a 2011-es Csillagpont záró istentiszteletének adományával.

Harcban a gazdasági igazságtalansággal

A résztvevőket a görög példa után a REV és az Egyházak

Hitről hívóknak

Világtanácsa által kiadott Sao Paolo-i nyilatkozat háttéréről tájékoztatta a szervezet munkatársa, a kubai Dora Arce-Valentin. Az új pénzügyi és gazdasági világrendet vizionáló, a kapitalizmust egy közelebről meg nem határozott, a javak igazságos globális elosztásán alapuló rendszerrel felváltani szándékozó, néhol radikális hangvételű dokumentum kapcsán számos kritika elhangzott. Az EVT őszi koreai nagygyűlésén is terítékre kerülő nyilatkozat státuszát és a brazil tanácskozás résztvevőinek kiválasztását érintő formális szempontok mellett tartalmi kifogások is megfogalmazódtak.

A Hollandiai Protestáns Egyház írásban is megfogalmazott kritikája elsősorban a reformátori teológiai hangsúlyok és kegyelemtan hiányát kifogásolta, a kommunizmust megélt kelet-európai delegáltak pedig emellett a nyilatkozat háttérében felismert marxista ideológiát utasították el. Abban valamennyi résztvevő egyetértett, hogy a dokumentum nyelvezete nem segíti a világközösség különböző régiói és csoportjai közötti párbeszédet. Az európai delegáltak mindennek ellenére egyetértenek a gazdasági igazságtalanság súlyosságának megítélésében és a nyilatkozat számos konkrét javaslatával, mint például a globális pénzpiacok felügyeletének és a progresszív adózás bevezetésének szükségességével.

Magyar vonatkozások

Az ülés napirendjén emellett a REV jövőjét meghatározó kérdések is szerepeltek. A tagegyházak megvitaták a szervezet központjának Hannoverbe költöztetésével kapcsolatos részleteket és a tagdíjfizetés új rendjét. Utóbbival kapcsolatban a REV Athénban felszólaló főtítkára, Setri Nyomi külön köszönetet mondott a kárpát-medencei magyar tagegyházaknak, akik az új rendhez elsőként alkalmazkodva közösen fizetik a rájuk eső éves hozzájárulást. Az „összmagyar” tagdíjként elhíresült rendről a Generális Konvent elnökségének javaslatára az MRE zsinata döntött tavaly. A döntés értelmében az MRE átvállalja valamennyi magyar részegyház tagdíjfizetési kötelezettségét, ami a pénzügyi segítségen túl a magyar református egység szimbolikus elismerésének újabb lépése az ökumenikus szervezetek körében.

Dimitris Boukis vezette az úrvacsorás záró istentiszteletet

A résztvevőket Guy Liagre, az Európai Egyházak Konferenciájának (CEC) főtárgya tájékoztatta a CEC reformjáról, amelyről július elején, a szervezet a budapesti nagygyűlésén döntenek a protestáns, ortodox, anglikán és ó-katolikus tagegyházak.

Jan-Gerd Heetderks elnöki beszámolójában többek között megemlítette a REV litvániai szerepvállalását, különös tekintettel az egyház jogszerű képviselete miatt indított bírósági eljárásra, amelyben a jelenlegi egyházvezetés álláspontjának érvényesítését magyar szakértő is segíti. A REV Európa vezető testülete arról is döntött, hogy a szolidaritás jegyében a litván egyház március 23-i

rendkívüli zsinatán Ódor Balázs alelnök képviseli a testületet. Az elnök említette Kató Béla püspöki beiktatását és a Heidelbergi Káté jubileuma kapcsán a magyar, osztrák és német összefogásban Bereksárdon rendezett konferenciát, amelyet a szervezet anyagilag is támogatott.

Az ülésen az MRE-t Bölskei Gusztáv, a Zsinat lelkes elnöke képviselte. A kárpát-medencei magyar küldöttség tagjai Kis Tibor (Erdély), Antal János (Királyhágómellék) és Rozgonyi Emőke (Szlovénia) voltak.

reformatus.hu

GYÜLEKEZETEINK életéből

ProChrist – Kisgéresben is

2013. március 4-11 között egy magával ragadó rendezvényben volt részünk. A rendezvény mottója: „Kétség és ámulat”. Ez egy műholdas közvetítés volt, ahol az evangélium örömhírét Ulrich Parzani evangélikus lelkész hirdette. Ez az evangelizációs rendezvény nagyon színes volt. Hallhattunk zenés áhítatokat, bizonyágtételeket és interjú beszélgetéseket az adott témával kapcsolatban. Minden este új témákat boncolgattak. Az egyes esték témái a következők voltak:

1. Hol találjuk a boldogságot?
2. Mennyi biztonsági háló kell?
3. Mi köze van a pénznek a hithez?
4. Mi segít, ha a szenvedés megkeserít?
5. Enyém, tiéd, senkié - kinek az Istene?
6. Mitől értékesek az értékeink?
7. Mi történik, ha meghal a szeretet?
8. Eltékozoljuk a jövőt?

Az előadások rendkívül áldottak és tartalmasak voltak. Az előadó kisugárzása magával ragadó volt, örömteli

hangulatot teremtett. Olykor humorral átszőtt megjegyzései mosolyt fakasztott az arcokon, nemcsak az arénában, hanem a külső helyszíneken is. Megemlítette, hogy a műholdas közve-

títés segítségével nagyon sok helyszínen jelen vannak, még „Kisgéresben” is. Micsoda öröm volt ezt hallani. Az utolsó három este még különlegesebb volt. A református egyház mellett működő nőszövetség munkáját mutatta be a lelkész. Meghallgattuk Liska Etelka megható bizonyágtételét, és az énekkar felemelő szolgálatát. A következő nap a konfirmandusok egy szín-

játékkal tettek biznyságot, majd vasárnap a kisiskolások bábcsoportja tett tanúbiznyságot.

Minden este egy közös imával végződött, amelyet az Ulrich Parzanival mondtunk el együtt, fennhangon: „Jézus Köszönöm, hogy nagyon szeretsz engem. Hallottam hívásodat, megnyitom előttem életem. Megvallom neked bűneimet, és kérek, bocsáss meg nekem. Köszönöm, hogy a kereszten meghaltál értem, és hogy minden bűnömöt megbocsátottad. Legyen tiéd egész életem. Hiszek benned, követni akarlak. Mutasd meg nekem a Te

utadat. Uram vagy, köszönöm, hogy elfogadtál.”

Az esték záró része a szeretetvendégség volt, ahol finom sütemények, meleg tea és üdítők fogyasztása közepette beszélgethettünk kötetlenül testvéreinkkel. Istentől megáldott találkozó volt, aminek üzeneteit adjunk tovább a távol maradott testvéreinknek. Aki kihagyta ezt az alkalmat, nagyon sajnálhatja, mert ilyen nem gyakran fordulhat elő életünkben.

Hegedűs Erzsébet

Istentisztelet a betegekért és a szeretteikért - Újlót

Gondviselő Istenünknek adunk hátát, amiért idén is nemcsak kézhez jutott, de szívhez szólt azon meghívó, ami a betegekért és a szeretteikért tartott istentiszteletre hívogatott. Örömmel láttuk, hogy az újlóti templom padjai megteltek. Eszerint egyaránt szükségesnek véljük, hogy terheink hordozásához együtt fohászjunk a mindennapi lelki és testi erőért, hitbéli növekedésért!

Erre az istentiszteletre február 24-én került sor, tudva, hogy februárban van a rák ellenes-, a betegek- és a ritka betegségek világnapja is.

Sándor Veronika lelkész az Zsol-tárok könyvéből hirdette Isten Igéjét, mely szerint „Az Úr az én kőszálam, váram és megmentőm, Istenem, kősziklam, nála keresek oltalmat, pajzsom, hatalmas szabadítóm, fellegváram!” (18:3)

Isten tehát kőszál, vár és kőszikla, vagyis erősen áll a helyén, s nincs az a gond, fájdalom és félelem, ami Őt eltántoríthatná erős, megingathatatlan helyéről! Az Úr erősen áll!

Ezen alkalmunkat még meghittebbé tette a gyermekek bizonyágtétele is. **Sallay Edina** *A különös ruha* c. szavallattal erősítette a megfáradt testvéreket, hirdetvén, hogy szenvedésünk Isten adta ruhánk, még ha először úgy is véljük, hogy sehogy sem illik ránk... azonban Isten áldó kezét fel lehet rajta ismerni, ha békével viseljük azt, s megérezzük, erőt is kapunk hozzá!

Ezt követően a gyermekek bizonyágtételt tettek hangszeres kísérettel

ének szóban is. Szólt ajkukról az ének, vallva, hogy az Úr jó pásztorunk, törődik velünk és vigyáz ránk szüntelen...

Végül **Korpás Tamás**tól hallhattunk részletet a *Harangok hívnak* c. versből. Szavallatában hívogatott mindnyájun-

keresztre mutat, ahol minden félelem és fájdalom eltűnik. Befejezésül egyik énekkar tagunk, **Gyén Zsolt** szólót vállalva énekelte az *Uram adj erőt* c. ének verseit.

A lelkésznek megköszönve a közös

kat, hogy tegyünk eleget a Krisztusi hívásnak, hisz így kegyelem, áldás és erő vár ránk, valamint békét is találunk!

Ezt követően a **Remény Énekkar** is tanúbizonyságot tett ének szóval, ami sokak szemében könnyet fakasztott! Hangzott az ének, Isten szeretete nagy, s Nála megtalálható a béke és a nyugalom! Ugyanakkor hirdettük, amikor úgy érzi az ember, hogy már összeroskad, lelke terhével egyedül maradt, van egy út, amit Isten készített, ami a

szolgálatot, kiemelte, hogy nem az a legfontosabb, hogy életünkben soha ne forduljanak elő félelmetes helyzetek, veszélyek, de Krisztus tanítványaként abban mutatkozik meg az erőnk, hogy Istent mindig, minden helyzetben közel tudjuk magunkhoz! Befejezésül egyik neves költőnk, **Ady Endre** szavait idéztük fel: „mikor elhagytak, mikor a lelkem roskadozva vittem, csendesen és váratlanul átölelt az Isten!” (részlet: *Az Úr érkezése*)

Sándor Veronika

Népfőiskolai képzés a Zempléni Egyházmegyében

A 2012/13-as évre pályázatot hirdetett egy népfőiskolai részvételre a Zempléni Református Egyházmegye. A mi községünk-ből, Kisgéresből is jelentkezett Asszonyi Árpád, Asszonyi Zsuzsanna, Liska Etelka, Móricz Katalin. Az előadássorozatot a Sárospataki Teológián oktató lelkészek biztosítják. Az előadások mindig más és más községben

zajlanak. Így került sorra 2013 február 10-én Kisgéres, ahol a hallgatók a délelőtti istentiszteleten is részt vettek. Mivel az esemény reggel kezdődött a Sárospataki Teológia dékánjának, Dr. Enghy Sándor előadásával, így az asszonyok tízórait biztosítottak a hallgatók számára, a jellegzetes géresi bélest és finom házi készítésű süteményeket. A

templomi istentiszteleten az énekkar is köszöntötte a vendégeket. Ezt követte egy szeretetvendégség, amit egyházunk mellett működő nőszövetség biztosított. A menü csigaleves és töltött káposzta volt, amit ott frissen, a község háza jól felszerelt konyhájában főztek az asszonyok. Mi, idősebb asszonyok is besegítettünk csigatészta készítésével. Az ebéd elfogyasztása után folytatódott az előadás, melyre a gyülekezet tagjait is meghívták. Az előadó igen nagy tudású lelkipásztor, Szabó Dániel volt, akinek szavait csak úgy itták a hallgatók. Aki nem vett részt ezen az alkalmon, az utólag is sajnálhatja, mert nagyon áldott volt, hogy testvéri közösségben együtt épülhettünk, a mi Urunk, Jézus Krisztus ismeretében.

Hegedűs Erzsébet

Vetélkedő: „Keresd a Bibliából”

Szadalmáson már hagyománnyá vált, hogy a Református Nőszövetség az iskolai szünetekben a gyerekek szabadidejét próbálja hasznosan kitölteni: volt már őszi szünetben teadélután: bibliai történetek hallgatása, téli szünetben filmvetítés: József, Dávid és Góliát történetei. A tavaszi szünetben

a bibliai tudásukat próbáljuk gyarapítani, ezért vetélkedőt szerveztünk február 19-én az érdeklődő gyerekek részére. Mint minden ilyen együttlételet közös imával és énekléssel kezdünk, valamint új énekeket tanulunk. Ezt követte idén 2 igevers betanulása: **Lukács 6.31, Példabeszédek 8:17**, amit a későbbiekben a gyerekek

szavakból is összeraktak. Ezekre az igeversre épültek a vetélkedő kérdései, amit előzőleg lelkipásztorunk segítségével behatóan szétboncoltunk, megbeszéltünk a résztvevőkkel. A kérdésekre a válaszokat a gyerekek a Bibliát lapozgatva keresték. A kisebbeknek kicsit lassabban ment a lapozgatás- válaszkeresés, de a nagyobbak már nem igényeltek segítséget. A „verseny” kiértékeltek, minden gyerek oklevéllel és csekély figyelmességgel lett jutalmazva. De még ezzel nem ért véget a délutánunk. Közös csoportos, mozgásos játékokat játszottunk, ami

kellő figyelmet, tudást igényelt a gyerekek részéről, mivel a válaszadásnál ismerniük kellett a bibliai történeteket is, mert csak akkor folytathatták a játékot, ha helyesen válaszoltak. Ezeket a játékokat nagyon élvezték a gyerekek. Ez az alkalomunk teázással és megvendégeléssel ért véget.

Legyen hála ezért az alkalomért Urunknak, bízva abban, hogy az elhintett igék a gyermekek életében gyümölcsöt teremnek.

Perhác Gyöngyi
Nőszöv. elnök

Március 15. Magyarbődön

A felvidéki magyarság számára Magyarbőd egy olyan fontos helyé vált, ahol 1991-től, minden március idusán, kegyelettel emlékeznek meg az 1848-49-es forradalom és szabadságharc esett hőseiről mindazok, akik számára fontos a nemzeti történelmünk ápolása. Így volt ez 2013. március 17-én is, amikor nemzetünk polgári forradalmának 165-ik évfordulójára emlékezett az ünneplő közösség. A református

templomban Csoma László, a Szlovákiai Magyar Református Lelkészegyesület elnöke hirdette Isten ígését, majd Czimbalmosné Molnár Éva főkonzul asszony olvasta fel Orbán Viktor miniszterelnök levelét. A templom mellett Balla József lelkipásztor sírjánál emlékeztek a szolgálatát rendkívüli körülmények között is hűséggel végző lelkészre. A temetőben Dr. B. Kovács István beszédét hallgatta meg az ünneplő gyülekezet. A templomban és a temetőben a kassai Református Gyülekezet énekkara és az Ószirózsák énekcsoport éneke mellett helyezték el a kegyelet koszorúit a jelenlevők.

A Református Gyűjtemények igazgatójának beszédét teljes terjedelmében közöljük lapunk hasábjain.

Tisztelt Emlékező Gyülekezet!
Szabadjon egy kissé személyes emlékezéssel kezdenem.

Annak idején, a 70-es évek derekán, még budapesti egyetemistaként terveztünk egy néprajzi kutatást az elfeledett Ósvamenti magyarok között. Gyakorta emlegettük, mennyire kiesett a szlovákiai magyar köztudatból, s közbeszédből az elszórványosodott Garbócbogdány, Petőszinye, vagy az 50-es években még teljes szervezettségű magyar iskolával rendelkező Györke. Tervünk végül is nem valósult meg.

Akkor nem gondoltam, hogy csaknem négy évtized múltán, az 1848/49-es forradalom és sza-

badságharc emlékező ünnepségének szónokaként jutok el Magyarbődre. Itt állhatok ma, annál a kopjafánál, amely a budaméri csatában elhunyt, s itt nyugvó magyar honvédek emlékére készült. Azoknak a zömmel ismeretlen honvédeknek az emlékére, akiknek testi maradványait nem engedte a hatalom Kassán eltemetni. Akiknek az akkori tiszteletes, Balla József adta meg a végtisztességet. S említenem kell azt a Pazderák Bertalant is, akinek a kezdeményezésére a fejfát állították. Noha, mielőtt

Kassára került, Tornalján volt gimnáziumi tanár, s akkortájt magam is Tornalján koptattam az iskolapadot, én már csak Kassán ismerhettem meg. Méltó folytatója volt a 48-as szellemnek.

Emlékezünk 1848/49-re. A kérdéses időszak történelmünknek az a része, amelynek felidézésére egy nemzeti ünnep, s egy emléknap is alkalmat kínál. Ha csak a kerek esztendőket tekintjük, immáron a 165. alkalom ez a múltidézésre. Gondolják csak meg! Ez alatt a 165 esztendő alatt hányan s hányféle módon értelmezték a magyar polgári forradalmat és szabadságharcot: felidézve annak eseménysorát, dicső és tragikus történéseit, hőseit, vélt vagy valós áruelőit, közkatonáit. Előzményeit és következményeit, mindenkori tanulságait.

Ez járt a fejemben, miután igent mondtam a megtisztelő felkérésre – amit most is megköszönök.

Talán nem veszik rossz néven, ha azt mondom, a budaméri csata nem tartozik szabadságharcunk dicső fejezetei közé.

A kiképzetlen, harci tapasztalatot nélkülöző nemzetőrök képtelenek voltak ellenállni Schlick tábornok császári seregének, s gyakorlatilag az első puskalövésre megszaladtak.

A csatában részt vett egy Alexy Lajos nevű rozsnói fiatalember is. Ő még október 23-án láthatta Kossuth Lajos kormányzót Magyaróváron, ahová országos toborzó körútja során érkezett. Az ott hallott beszéd hatására úgy döntött, beáll nemzetőrnek – s vásárolt is azon nyomban egy kaszát magának. Miután hazatért Rozsnóra, jelentkezett nemzetőrnek a rozsnói századba.

Hősünk, egyebek közt, így örökítette meg a csatát:

„Egy honvédi tiszt jelent meg, s a roznyai nemzetőrök közül valami 30-at, köztük engemet is, mindenütt az erdő szélénel, egészen annak végéig helyezett el, parancsul azt adván, hogy ha az ellen közelgeni fog, 200-250 lépésre biztos lövéssel köszöntsük őt.

...mintegy 11 óraker a mieink a kassai part alól, az ellen pedig a falu előtt kezdé egymásra durrogtatni ágyuit.

Egy nagyszerű pillanatot lát az, s engem kimondhatatlan lelkesedéssel töltte el, melyben kész lettem volna a legnagyobb tüzet is kiállani. Az, a múlt napokban köddel borított, most kitisztult völgy, a durranások által okozott visszhangtól szüntelen regett, s nem sokára átlátszó füsttel lőn belepve.

Míg ezeket teljes elszántsággal az erdőből szemlélém, az erdő szélénel kiállítottak tudunkra adák, hogy felénk is közelg az ellen, s anélkül, hogy lövéssel fogadták volna azt, beljebb kezdének nyomulni.

A példa hatott, s mi mindnyájan anélkül, hogy főhadnagyunk Somoskőy akadályozott volna, beljebb nyomulánk. Bent az erdőben, Szegő Zsiga kapitánysága alatt volt nemzetőreink másfélével találkoztunk, s ezekkel az erdő szélével egy irányban állíttatánk fel. Balra ellenkező irányban velünk a 250 lengyel, jobbra pedig egynéhány honvéd állott.

Alig múlt egynéhány perc, s most a honvédek előpuskázására az ellenek számtalan puskaropogása következett, melyre a lengyelek is feleltek, s némely haszontalan roznyai nemzetőr is, mert állása miatt az ellent nem láthatván, csak a levegőbe lövött,

és saját társait veszélyezé.

Ez megtörténvén egy általános bomlás következett, nemzetőr, lengyel, honvéd az állító kiabálások ellenére is összekeverve futott, míg az ellen, sűrű puskázás által, szüntelen kergetett.

Így mindenütt az erdőben, végre az ellen puskázása is megszűnvén – melynek ártását nem látám – leértünk a kassai part alá.

Társaim többet össze nem sorakozva, mind elszéledtek, én pedig a kassai part közepéig haladva, terhetemől s a sietéstől elfáradtan egy bokor alá dőltem. Innét szemlélém a történeteket. Feletem az úton, a rendetlen s zavarba jött kaszás nemzetőrökkel fedett ágyuk durrogtak, míg alól a völgyben rendes csatarendben jött ellenség azokra háromszorosan is felelt.

Lelkemet különös gondolatok szállották meg. Fel is akarám áldozni magamat, és meg is menteni éltetem.

Az ingadozottságra végre a tölem, előttem, mögöttem s jobbra 10-15 lépésnyire borzasztó süvítéssel zuhanó ágyúgolyók hoztak határozatot, amidőn éppen idegen nemzetőrök is múltak el mellettem.

Ezekhez csatolám tehát magam, s velük balra húzódék.

Hogy e nép a tüzet ki nem állandja, azonnal látám. Úgyis történt. Kiérve velük a part tetejére, nem volt ember, ki azokat most már visszatartóztatta volna; mindnyájan a völgynek rohant, mely már akkor számtalan rendetlen csoportokkal volt telve.“

Úgy gondolom azonban, nem az volt az engem megtisztelő szervezők szándéka, hogy, afféle, hozott anyagból dolgozó, kései haditudósítóként felsorolást tart-

sak az 1848/49-es forradalom és szabadságharc helyi eseménytörténetéből. Nem is folytatom.

Valami másról szeretnék szólni. Arról, ami talán egyesek számára úgy tűnhet, nem alkalomhoz illő. Én úgy érzem, igen. Az elfogultságról, tényekről és értelmezésükről, a magyar-szlovák viszonyról lesz szó. Természetesen, 1848/49 kapcsán.

Úgy adódott, hogy hosszú éveig voltam óraadó tanár a Tompa Mihály Református Gimnáziumban. Ma már ugyan ezt a szolgálatot mások végzik. Az idén arra kértek, nem foglalkoznék-e külön is két-három diákkal, akik történelmet szeretnének tanulni. Nem lehetett nem elfogadni a felkérést. Első találkozásunk alkalmával, egyebek közt azt is fejtettem nekik, hogy a tényeket nem lehet megtanítani. Azokat meg lehet tanulni. Amit talán tanítani lehet, s amit mindnyájan, egész életünk során tanulunk, az a tények értelmezése. Igyekeztem nekik érzékeltetni azt, hogy míg a természeti tudományok az elsők tőlünk függetlenül léteznek, Teremtőnk szándéka szerint, a múltat kutató történettudomány a mi sajátosságunk. Általunk van, tehát nem lehet tőlünk független. Az elmúlt események értelmezése az embernek, ennek a lélekkel megáldott hús és vér teremtménynek az elfogult felfogását tükrözheti csak vissza. Annak az embernek a véleményét, akinek szülőföldje, anyanyelve, családja, felekezete, nemzete van. Aki emberként, történelemről szólván, elfogultlanságot jelent be, az hamisat állít. Ide illő magyar szóval ezt úgy mondják: hazudik. Az elfogultlannal megítélés képessége ugyanis egyedül a történelem Uráé, Teremtő Urunké!

A nemzet nem történetkuta-

tók zárt társasága, afféle úri kaszinó, hanem egy olyan közösség, amely nem hagyatkozik, s nem is hagyatkozhat csupán a magát elfogulatlannak tekintő tudomány-szak eredményeire. A nemzet egy olyan közösség, amelyet a megélt tapasztalat, a közös tudáson alapuló hagyomány, a mítoszok kötetek össze.

Szóltam nekik arról is, hogy a múlt vizsgálata nem öncélú játék. Rólunk, emberekről, eleinkről szól, a tapasztalatok a mi javunkat, egy-egy közösséget hivatottak szolgálni.

A tudományhoz közelebb áll a hűvös távolságtartás, ezzel szemben a lelkesedés és érzelem jobbára – a tudomány mellett a művészetet, filozófiát és hitet is tartalmazó – mítosz tartozéka.

A tények, illetve azoknak a szaktudomány általi értékelése és a köztudatban élő hagyomány, mítoszok gyakorta nincsenek összhangban. Egyetlen példát szeretnék erre felhozni abból a gazdag példatárból, amelyet 1848/49 szolgált a számunkra. A példa sajtóságon érzékelteti a magyar-szlovák kapcsolatokat. Magyarbódon ez utóbbinak különös színeze van.

1848 októberében Pelsőcön ülésezett a Gömör megyei közgyűlés. Statáriális bíróság tárgyalta a tiszolci Štefan Marko Daxner, a nyústyai Ján Francisci Rimavský, a kokovai M. M. Bakuliny és számos társuk ügyét. A vád szerint az általuk megszervezett nemzetőr-egységeket a Jozef M. Hurban és Lúdvít Štúr vezette szlovák nemzeti mozgalom céljainak elérésére kívánták felhasználni. Hadiállapotban lévő országban a törvényes kormány elleni fegyveres szervezkedés nem tyúkper tárgya. A rögtönítélő bíróságnak nincs sok választása:

felmenti, vagy halálra ítéli a vádlottakat. Kétségtelen, hogy az utóbbira készültek. Az akasztófát meg is ácsolták, a kíváncsi tömeg is összegyűlt, ám a rögtönítélő bíróság csak nem tudott, nem akart döntenit...

Aki elolvassa Ján Francisci Rimavskýnak az utolsó szó jogán elmondott beszédét, megérti, miért. Engedjék meg, hogy néhány részletet felidézzek belőle:

„Március nagy napjai megszülték óhajásaim teljesülését s ki akkor látott, mondhatja, milyen volt fölötte az öröömöm. Örültem, mint üdvességemnek, s éltem utolsó perceiben is áldom a szabadság, testvériség, egyenlőség elveknél kimondását, csak azt az egyet fájjalva, hogy a szabadság e nagy diadalának olyan amilyen tényezője vagy legalább tanúja nem lehettem.

Figyelemmel kísérve azomban a dolgok fejlődését, láttam, hogy óhajásaim teljesülésében valami hiány maradt, mit ugyan hazánkban akkor történtek s történetendők rohamánál nem is lehetett csodálni, noha annak elhanyagolásában sem nyughattam meg, mit azomban egy petícionális figyelmeztetése által a minisiteriumnak s az országgyűlésnek kieszközölhetőnek tartottam – szóval láttam, hogy a tót nép nincsen még abba az állapotba helyezve, hogy a marcusi napokban kivívott szabadságoknak szabadság, testvériség, egyenlőség elvek szerinti élvezhetésében részesüljön.”

Később így folytatta:

„Nemzetőri önkénytesek összeirattak a r[íma]szombati gyűlésen s a vidéken. Én bé nem irattam magamat. T. S[zent] Miklósy Antal, akkor kormányzó alispán úr, t. Fáy Gusztáv alispán úr előtt kimondott azon sértő s

reám célzott mondatára: „jobb is, ha be nem iratja magát, ott tót emberek nem kellene” – mit ugyan, ha más haszontalan embertől származik, fel se veszem, de így, a megye kormányzó alispánjától hallva, megvallom, nagyon megzavart. Én, mondom, ennek következtében önkénytes-

nek bé nem irattam magamat, s a közönség azt gondolta, hogy nem akarok a hazának szolgálni, pedig ha az elmondott nem történik, okvetlen elmegyek és áldani fogom azt a pillanatot, melyben álgúyk villámai s dörgései között kereshetem halálom vagy életemet, s melyben összezúz az algyú, mert elértem volna az óhajtott életemmel hazámnak szolgálhatóságomat.” (Emlékeztet a fogalmazás Petőfi Egy gondolat bánt engemet c. versére?)... Bőűtött a pártűtő Jelasics: [ríma] szombatiak s elleneim, kik ellen én, Isten látja lelkeket, se szóval, se tettel sohase vétettem, elkiáltották magokat: „vigyázatok arra a hazaárűlő Franciscira, mert Jelasiccsal tart”, pedig ha Francisci barátságától függött volna a Jelasics sorsa, tudom, hogy Drávába fűlt volna.”

Ujlaki Ferenc

Sír és remény.....

Mikor úradra indultál egy fényes nap reggelén,
Tudtad, mindjárt este lesz, félelmetes sötét.
Az úrad végén a fényt majd meghozza Ő
S harmadnap sírodról elgördül a kő.

Küzdelmes életed egy röpke pillanat
Az örökkévalóság végtelen mezején.
Remény csak egy van, hogy ott van Ő
S harmadnap sírodról elgördül a kő.

Úgy intézd menésed, itt e földön,
Gyarló világnak viharos tengerén,
Hogy ott álljon előtted mindig Ő
S harmadnap sírodról elgördül a kő.

A szeretet hozza a sikert és reményt,
Ami könnyűvé teszi a járást utadon,
Melyen mindenütt vigyáz rád Ő
S harmadnap sírodról elgördül a kő.

Mondandóját így summázza:
„Azért, hogy magyar statusban, magyar polgárságom vallása mellett azt sem tagadtam, hogy tót vagyok, azt hiszem, hogy nem vétettem, mert ha vétek van e körülményben, akkor az nem az én vétkem, de az Istené, ki annak hagyott születni – ha egyébiránt az Istennek vétket tulajdoníthatni; s azt hiszem, hogy most se vétkezem, ha az a meggyőződés, a meggyőződés pedig mindenütt szabad, mikép magyar statusban magyar nyelv s nemzetiség diplomatiája mellett e statusban lakó minden népek nyelvei s népiességei elérhetnek, sőt ha magyar status népeinek nyugalmát, megelégedését, s a status egységét, hatalmát s jövőjét biztosítani s megállapítani akarjuk, akkor ezen nyelvek s népiességek a testvériség, szabadság, egyenlőség elvek szerinti egymás mellett elérhetőségön egész erélyességgel működnünk kell. S e tekintetbe én semmiféle tót separatista, amelynek a közvélemény hiszen, nem vagyok, hanem, szabadjon magamat úgy kifejezmem, magyar cosmopolita, mert Magyar-

ország minden népeinek e viszonyba való állítását egyaránt ohajtom, hogy így annál szorosabban egymáshoz csatlakozva, egy hatalmas s bensejében közös méltánylás és szeretet által erős álladalmi testületbe összeforrva, minden megtámadása ellen képesek legyenek szabadságukat dicsőségesen megvédeni s a közös bölldogságon dús sikerrel működni.“

Végtére is a rögtönítélő bíróság az említett két lehetőség közül a harmadikat választotta: felosztatta magát, s az ügyet rendes megyei törvényszékként bírálta el. Alig félóra múltán ki is hirdette az ítéletet: a várt akasztófa helyett a három fővádolt 2 év szigorított börtönt kapott. (Ebből alig pár hónapot töltöttek börtönben, mert miután Jelasics elfoglalja Pestet, kiszabadulnak.) Hirdetheti ugyan érc tábla Pelsőcön a „három Sólyom“ halálraítélését, mindez utólag költött mítosz. A kivégzés elmaradásának indoklása (megijedtek a schwechati csatavesztés miatt) nem kevésbé hamis. A bírósági tárgyalás ugyanis a csata napján történt. Az elmondottakat nem

más hitelesíti önéletírásában, mint maga az egyik állítólagos halálraítélte: M.M. Bakuliny.

Ezek a valós történeti tények. A szlovák nemzeti ellenállás és a magyar elnyomás dokumentálására hivatott pelsőci pernek ellopták az igazi tanúságát.

Ján Francisci-Rimavskýnak az utolsó szó jogán, magyarul előadott beszéde soha nem jelent meg szlovák nyelven. Aligha véletlenül! Nem illik ugyanis a kialakult/kialakított hagyományba.

A szlovák köztudat azonban nem zavartatja magát a tényektől. Miért? Mert a „három sólyom“ mítosza a szlovák nemzettudat egyik pillére. S a nemzet ügye fontosabb számukra a történelmi tényeknél. Van min elgondolkodnunk.

„Elegendő harc, hogy a multat be kell vallani.“ – fogalmazott a költő. Tényekről, s azok értelmezéséről, tudományról, kialakult / kialakított mítoszról szóltam. A tényeket nem lehet megváltoztatni, az értelmezésüket, igen. Az utóbbi nélkül fölösleges dolog ábrázolni közös magyar-szlovák történelemkönyvről. A múlt egy-egy mozzanatáról vallott, mítosszá érlelődött / érlelt közösségi

hagyomány egy adott nemzeti közösséget hivatott összetartani. Ám ez nem kell, hogy egy másik nemzet ellen irányuljon – kivált akkor nem, ha az effajta hagyományt a tények sem igazolják. Talán nem haszontalan minderről itt és ma, a lassan már csak elnevezésében magyar faluban szólni. Különösen akkor, ha okkal gondoljuk: az elesett nemzetőrök között szlovákok is voltak.

Azokat, akiknek teste itt nyugszik, a magyarbódi temetőben, aligha foglalkoztatták ezek a kérdések. Emberek voltak, Isten teremtményei, magyarok, szlovákok, lengyelek, akik nem meghalni indultak a csatába, bár ennek az eshetőségnek nyilván tudatában voltak. Apákból, fiúkból, testvérekből, barátokból lettek az utókor számára névtelen hősök. Teremtőjük rendelkezett velük, ahogyan velünk is Ő rendelkezik.

Tanulság helyett egy szíves kérelem: maradjunk nemzetünk ügye iránt továbbra is, mindannyian, elfoglaltak. Mondhatunk „elkötelezettség“-et is.

Fényképek: Újlaky Ferenc és Balassa Zoltán

Nőnap a spliti Új Magyar Kulturális Központban

Az Új Magyar Kulturális Központ fiú- és férfi tagjai 2013. március 8-án rövid nőnapos műsorral, köszöntővel, szavalatokkal, virággal és finom falatokkal kedveskedtek egyesületünk hölgytagjainak. Az egyesület korelnöke Szvoboda László saját költésű versét adta elő, majd néhány szál nárcisszal köszöntötték fel az asszonyokat és lányokat, beleértve egyesületünk legfiatalabb tagját is, Pincolić Teát, aki alig múlt 3 éves.

Hálát adunk azért, hogy közösségünk összetartó munkával, egymás iránti figyelemmel, szeretetben éli meg hétköznapjait és az ünnepnapokat is.

- **Režić Annamária**

Március 15-i megemlékezés Splitben

Az Új Magyar Kulturális Központ tagjai közel száz meghívott vendéggel (Splitből, Hvarról, Omišból, Bračról, Makarskáról, Trogirből) együtt emlékeztek meg az 1848-49-es forradalom és szabadságharcról 2013. március 17-en Splitben, az Európai Otthonban. Az egyesület ünnepi műsorral készült: a Viola énekkar pár alkalomhoz illő szavalatot és dalt adott elő, a Bóbita gyermekcsoport pedig szintén énekekkel, lelkes hazafias versekkel, és egy rövid tánc-koreográfiával tette színesebbé a programot. A fiúk huszárnak öltözve búcsúztak párjuktól, és indultak a csatába.

A Split-Dalmát megyei magyarokkal együtt Ivo Staničić, Spliti tiszteletbeli magyar konzulja, Angel Mitrevski, az Országos kisebbségi tanács tagja, és Mario Negotić, a Spliti Polgármesteri Hivatal képviselője is megemlékezett a márciusi ifjakról.

Ezt követően a vendégek a magyarországi Rákóczi-falváról érkezett Kuruc Hagymányőrző Egyesület toborzó jelenetének lehettek részesei. A 19. századi kis huszárokból néhány pillanat alatt 18. századi kurucok váltak, és bátran álltak be II. Rákóczi Ferenc seregébe.

Az ünnepség végén az egyesület magyaros finomságokkal vendégelte meg a jelenlévőket, lehetőség volt beszélgetésre, valamint új ismeretségek megkötésére is.

„Külön köszönet jár Barbir Olgának, a Központ kulturális vezetőjének, aki minden alkalommal összeállítja és vezeti műsorunkat, de köszönet magyar egyesületünk minden tagjának, akik odaadó mun-

kájukkal hozzájárultak a sikerhez.” – mondta Rupčić Betty, a Központ elnökhelyettese.

Az ünnepséget a média is figyelemmel kísérte. Jelen volt a Hrt, Jadran Tv, és a Dalmacija Tv is. Riportot adott az elnök, Rupčić Betty és a Központ két tagja, Polozsanyi Szilvia (szintén Felvidék szülője) és Režić Annamária. A Dalmacia televízió több, mint 30 perces összeállítást sugárzott a műsorról és az egyesületről, illetve Dalmácia legnagyobb napilapja, a Slobodna Dalmacija is ígéretet tett, hogy egy cikk és egy fénykép erejéig helyett ad az újság hasábjain!

Istennek legyen hála, hogy Szülőházaunktól távol van egy közösségünk, melyben összetartóan és türelemmel munkálkodunk azon, hogy itt, Dalmáciában képviselni tudjuk magyarságunkat, valamint megőrizzük nyelvünket, megéljük hagyományainkat.

Režić Annamária

Beiktatás és Heidelbergi káté

2013. március 3-án a düsseldorfi Johanneskirche szépen felújított templomában, istentisztelet keretében iktatták be a Rajnai Protestáns Egyház újonnan megválasztott lelkészi elnökét, Manfred Rekowst és több más vezetőjét. A beiktatásra érkezett vendégek a Heidelbergi Kátéről szóló konferencián is részt vettek.

A Rajnai Evangélikumi Egyház az EKD (Evangelische Kirche in Deutschland) második legnagyobb tagegyháza: 817 gyülekezet 46 egyházmegyébe oszva összesen mintegy 3 millió tagot számlál. A beiktatási ünnepséghez kapcsolódóan a Rajnai Evangélikumi Egyház meghívta több külföldi testvéregyházának képviselőit, akik több kontinenst képviselve, az Egyesült Államokból, Namíbiából, Indonéziából, Franciaországból, Olaszországból, Romániából, Szlovákiából és hazánkból érkeztek. Felvidéki református testvéreinket Fazekas László püspök, a Magyarországi Református Egyházat Balla Péter rektor, a Zsinat tagja képviselte.

A külföldi vendégek a vasárnapi ünnepséget megelőzően három napon át a 450 évvel ezelőtt keletkezett Heidelbergi Káté kialakulásával és mai aktualitásával foglalkoztak egy konferencia keretében. E konferenciára a Frankfurti Református Egyházközségben került sor, és a vendégek ellátogattak a Káté szülővárosába, Heidelbergbe is.

Fazekas László, a Szlovákiai Keresztyén Egyház püspöke Heidelbergben

A külföldi vendégek megismerkedhettek a vendéglátó egyház és

egymás egyházi reformációjának történetével és a Heidelbergi Káté szerepével ezen egyházakban.

A Heidelbergi Kátét a világon sokfelé a református hit ma is aktuális, iránymutató, közösséget teremtő, teológiaiailag rendkívül értékes összefoglalásának tartják. Az egyik indonéziai egyház (GKJTU) egy modern kiegészítést is készített a Heidelbergi Kátéhez: 69 újabb kérdés és felelet formájában foglalkoznak a Szentírás üzenetével a mai kulturális, politikai, gazdasági, művészeti és tudományos élet területén. Ezen „kiegészítés” a vallási sokszínűség és a felekezetek sokfélesége kérdéseivel is foglalkozik. A konferencia fő üzenete az volt, hogy a Heidelbergi Kátét ma is használjuk bátran a konfirmándusok, a fiatalok és a gyülekezeti tagok tanításában, nem a tanár vagy a lelkész kérdéseiként, hanem úgy fogadva, mintha a Káté kérdéseit az élő Isten tenné fel nekünk, „nekem”, és személyes hitünk megvallásaként mondjuk a válaszokat. Több egyház – így a Magyarországi Református Egyház is – a Káté új fordításával készül az idei évfordulós ünnepségekre.

A beiktatási ünnepséget megtisztelte jelenlétével a Rajnai Evangélikumi Egyház területén lévő több német szövetségi állam miniszterelnöke, két katolikus érsek és sok más egyházi és állami tisztségviselő. A leköszönő lelkészi elnök, Nikolaus Schneider, 2015-ig az EKD elnökeként szolgált tovább. Nikolaus Schneidernek a Károli Gáspár Református Egyetem Szenátusa nemrég ítélte oda a tiszteletbeli doktori címet; az erről szóló oklevél átadására 2013 júniusában kerül sor.

Balla Péter
reformatus.hu

Áldást hordozó vagyok! És akkor...?(!)

- folytatás az előző számból -

„Fordítsa feléd orcáját az Úr, és adjon neked békességet!” – Ez tulajdonképpen az előbbinek a fokozása: ránéz és szemmel tartja. Odafordítja orcáját és egymás színe előtt élnek. Együtt élnek. A tartós közösséget fejezi ki itt ez az íge. Az Istennel való állandó együttlétet. (Egyébként Isten szent neve, ami itt mindhárom mondatban benne van, a létigéből származik. A Jahve név azt jelenti: vagyok, aki vagyok. Isten azt ígéri az övéinek, hogy az Ő állandó jelenlétében élhetnek, és éljenek is ott.) Azonban van olyan is, hogy elrejtje az Ő orcáját az emberek elől, elfordul tőlünk. Ez mindig az ítéletnek a jele. Például ezt mondja az Úr: „Túlradó haragomban egy pillanatra elrejtettem előled arcomat...” (Ézs 54, 8). Jeremiás könyvében ezt olvassuk: „Szétszórom őket az ellenség előtt. Hátamat mutatom nekik, nem arcomat, az ő veszedelmük napján.” (18,17).

A 80. zsolttárban mindig szabadítás, győzelem, ajándék, gazdagodás következik, amikor Isten felénk fordítja az Ő arcát. Csak az a fontos, hogy mi is arccal legyünk Ő felé. Éppen a Jeremiás könyvében többször ismétlődik ez: „hátukat fordították felém és nem arcukat” – mondja Isten. Ezért maradtak magukra és lettek kiszolgáltatottakká az ellenség számára. (Jer 2, 27; 7, 24; 32, 33).

„... adjon neked békességet!” – A Biblia nyelvén a békesség nemcsak a háborúság hiányát jelenti, hanem a „salom” azt jelenti, hogy az élet feltételei gazdagon áradnak arra, aki békességben van.

Azt hiszem, ezek után mindannyiunk számára érthető, ha azt mondjuk: ez a békesség egy személy. Neve van, úgy hívják: Jézus. Így is olvassuk több helyen a Bibliában, a legismertebb az Efézusiakhoz írt levélben: „Jézus a mi békességünk.” – Mert Ő békéltette meg velünk azt az Istent, aki ha ránk néz, nincs kedve mosolyogni. Jézus Krisztus levette rólunk Isten haragját az Ő gólgotai áldozatával. Ezért kínálja nekünk az Ő békességét: „Az én békességemet adom nektek; de nem úgy adom nektek, ahogyan a világ adja.” (Jn 14, 27). Pál apostol a Római levélben fejti ezt ki a legrészletesebben: „Mivel megigazultunk hit által, békességünk van Istennel a mi Urunk Jézus Krisztus által.” (Róm 5, 1). Pál a korinthusiakat is kérleli: „mintha Isten kérne mi általunk, Krisztusért kérünk: béküljete meg az Istennel.” Isten nem ellenség többé, akkor mi se viselkedjünk bizalmatlanul, ellenségesen, fenntartásokkal vele szemben, hanem szolgáltassuk ki magunkat egészen Őnek.

A könnyebb megjegyezhetőség kedvéért, ha három b betűs szóval jelöljük ezt a három áldáskívánást, akkor azt mondhatjuk: Isten kínál az övéinek **biztonságot** („örizzen meg téged...”), **bocsánatot** („könyörül rajtad...”) és

békességet. Ha ez megvan valakinek, semmije sem hiányzik. Lehet az embernek ilyen olyan a sorsa, az anyagi helyzete, az egészsége, az emberi kapcsolatai, azonban a bibliai békességfogalomban az Istennel való örök közösség, az üdvösség is benne van, és mit adhat többet bárki neki...?!

Mindemellett, ha valaki hittel, örömmel, hálással fogadja Isten áldását, akkor mindaz a jó, amit Istentől kapott, átárad rajta keresztül másokra is. Azt mondja: „megáldalak, és áldássá leszel” – ne csak kívánjuk tehát az áldást magunknak, másoknak, hanem engedjük, hogy Isten rajtunk keresztül másokat is megáldjon. Keressük ennek a lehetőségét egész életünkben. Isten áldásforrása kiapadhatatlan, onnan kapjuk újra és újra az utánpótlást. De meg ne rekedjen nálunk, hanem adjuk tovább másoknak!

Cseri Kálmán sorait olvasva elgondolkodhatunk, hogy vajon mit is kívánunk akkor, amikor így köszönünk el egymástól: Isten

Simon András grafikája

WWW.SIMOGALERIA.HU

áldjon! Amikor áldást kívánunk egy másik ember számára. Mit kívánunk annak az embernek? Tényleg Isten végtelen szeretetéből kiáradó jót értünk alatta, vagy csak egy megszokott keresztényi köszönési forma? Ott van mögötte az önzetlen jóindulat, vagy csak egy hittanórán betanult szókapcsolattal engedjük útjára a másikat? Hogyan fogadjuk mi az áldást? Milyen lelkiállattal kívánunk másoknak? Tudatában vagyunk annak, hogy az áldás kívánásával Istent bízunk azt a bizonyos embert, hogy Isten tegyen vele azt, ami szerinte a legjobb? Biztos, hogy az ember el akarja fogadni így látatlanban ezt a „segítségét“?

Kérdések sokasága merülhet fel, holott a legkisebb kérdőjel nélkül kellene már ezekre a kérdésekre válaszolnunk. Sokszor meggondolatlanul harsogjuk, hogy mi márpedig református keresztény emberek vagyunk, verjük a mellünket ahelyett, hogy magatartásunkban megmutatkozna bárminemű alázat, önzetlenség, jólelkűség, megbocsátás, hűség Isten és ember iránt. Ezen tulajdonságok kimutatása, megélése természetesen akkor is fontos kelle-

ne, hogy legyen, amikor ahhoz a legkevésbé van hangulatunk. Azonban ez nem hangulat, hanem lelkiület kérdése. A megpróbáltatások idején látszik csak meg igazán, kiben mi rejlik, kiben mennyire van jelen a krisztusi ember.

Az áldás (be)fogadásának, megtartásának és továbbadásának lehetőségét jó Atyánk nap mint nap adja elénk. Azonban az áldást sokszor csak később tituláljuk azzá, miután tiszszeresen kétségbe vontuk azt. Ha valami számunkra nem kedves dolog történik, azt inkább balszerencsének, mintsem Isten kifürkészhetetlen útjának nevezzük. Ha bármi baj ér bennünket vagy szeretteinket, először biztosan nem az jut eszünkbe, hogy Isten azt okkal adta az életü(n)kbe! Ha eszünkbe is jut, akkor nem épp irodalmi szavak használatával említjük meg ezt a gondolatsort. Az áldást sokszor átoknak tekintjük, de mikor később lehull a lepel, és a mi látásunk megtisztul, akkor felismerjük, milyen balgák is voltunk. A gond csak az, hogy mivel sok a kételkedés, a bizalmatlanság bennünk Isten és (keresztény) felebarátunk iránt, így általában nem spórolunk a drága időnkkel, hanem megsokszorozzuk várakozásunkat, így aztán saját magunkat hátráltatjuk az áldással szemben. A lehetőség adott a változásra.

Itt van előttünk egy ígérés, melynek sokkal mélyebb mondanivalója van mindannyiunk életére vonatkozólag, mint azt el merjük/akarjuk hinni! Minden embernek külön hivatása, küldetése van ebben a világban. Mindenkinek Istentől személyre szabott feladata és szerepe van, aminek mibenlétére fény derülhet akkor, ha Rá bízunk magunkat, ha rendszeresen olvassuk az ígét, ha imádkozunk mindazért, amit Isten az életünkbe adhat, amire igazán és tényleg és valóban és egészen és biztosan szükségünk van. A sok „és”-nek oka van, hiszen saját kárunkra halmozzuk az élvezeteket, de nem élvezzük azon dolgok halmazát, melyek igazi értelmet, tartalmat adnának keresztényi létünknek. Mégpedig azért nem élvezzük, mert nem ott keressük, ahol kell. Inkább jó szerencsét kívánunk, meg sikeres munkát, a sorsunkra hagyjuk magunkat, négylevelű lóherét keresgélünk, ahelyett, hogy tudatosulna bennünk: „Nem szerencsés vagyok, hanem áldott!” . Szerintem mindenkinek el kell gondolkodnia azon, hogy milyen mértékben szerepel a „szerencse” és annak változatai a szóhasználatában, a mindennapi értelmezési kis-szótárában.

Lehet, hogy a lóhere levelei szívecskéből állnak össze, azonban számunkra ez a virág már egy szimbólumot jelent, nem pedig egy szép növényt, melynek szív alakúak a levelei. Nagyon sok ilyen dolog van mindennapjainkban, amit az emberek máshogy látnak, mint ahogy valójában van. Belemagyaráznak, átértelmeznek, sugallnak vele valamit, mert talán így több ember figyelmét keltik fel, jó

reklámfogásnak bizonyul (mindez persze létezik pozitív változatban is, tisztelet a kivételnek). Egyébként is elcsépelet dolog már ez a keresztyénség, a szerencsére meg egyre jobban szükségünk van: „Mi lett volna, ha hozzánk csapódik be az a bizonyos Meteorit? Te jó ég, még szerencse, hogy nem?!“ – hányszor hangzik el ez még a mi szánkából is, holott azt kellene mondanunk: „Köszönjük Istenünk, hogy ez nem velünk történt meg, de ha egyszer majd mégis megtörténik, kérünk, vigyázz ránk. Légy Te velünk minden napon és légy Te azokkal is, akiknek most bajuk esett!“ Talán van a kettő között valami különbség. Igen, pontosan az a különbség, ami kettéválasztja az emberiséget is. Van egy nehezebb és egy könnyebb út. Van egy csillag és van egy lóhere. Van egy templomajtó és van egy televízió-képernyő. Vannak, akik köszönés nélkül mennek el egymás mellett, de vannak, akik köszöntik a felebarátaikat: „Áldás, békeség!“ és a válasz: „Istennek dicsőség!“

Ároni áldás. Honnan indul ki ez az áldás, mi mindenben vezet keresztül, és meddig viszi az áldás hordozóját és továbbadóját? Ez egy teljes életutat és szolgálati utat foglal magába. S mivel Isten maga kérte, hogy Áron és a papság imígyen áldja meg a népet, így ez azt jelenti, hogy ez az út elérhető, választható, sőt egy igaz, áldott életfolyamat lehet:

„Aldjon meg téged az Úr” – A Jó Isten mindenki számára elkészített egy utat, melyet áldásaival gazdagon halmoz el. Az ember elindulhat ezen az úton, ha Krisztus szerinti életet szeretne élni. Adja az Úr eléd ezt az utat, mutassa meg az irányt, adja meg számodra a lehetőséget, hogy ezen elindulj. Adjon az indulásodhoz elég erőt, talentumot, bölcsességet, és hogy ezekkel okosan gazdálkodj, jó célra használd majd őket.

„és őrizzen meg téged!” – őrizzen meg az úton, hiszen rengeteg veszély leselkedik majd rád. Lesznek ellenségeid, akadályok, nehézségek, de Ő őrizze meg benned a kitartást, a hitet, az elszántságot, hogy tovább akari menni, és ne add fel a számodra kijelölt keresztyéni küldetésedet.

„Ragyogtassa rád orcáját az Úr” – mutassa meg számodra az Úr, hogy Ő Veled van ezen az úton. Adja számodra biztosítékul az Ő támogatását az által, hogy Rád ragyogtatja arcát úgy, mint ahogy Cseri Kálmán is magyarázta prédikációjában. Csillanjon meg lépéseid nyomán a kegyelem fényugara, s a körülöttem élők tudják, hogy Isten rád mosolygott, az Ő küldötte, szolgálja, gyermeke vagy. Adja néked, hogy mindenkor úgy tudd szolgálni, hogy az Őhozzá méltó legylen. Adja meg néked azt a boldogságot, hogy általad is minél több emberhez elérjen a „hit, remény és szeretet” híre.

„és könyörüljön rajtad!” – küldetésed minden pillanatában ott legyen melletted, és bocsásson meg neked, ha épp hibát követtél el. Segítsen meg téged, ha épp mások gyötörnek. Adjon erőt a megpróbáltatások időszakában, enyhítse fájdalmadat, mikor épp orcája fényessége miatt bántanak, ítélnek, fenyegetnek téged. Emeljen fel, hogy újabb erőt merítve indulhass tovább.

„Fordítsa feléd orcáját az Úr” – nézzon rád az Úr, ne csak tetteidre, hanem rád, csak rád is személyesen, hogy miközben szolgálatodat végzed, te magad is épülj, gyarapodj lelkiekben. Épülj te is mások építése közben, hogy szolgálatodba ne fáradj bele, vagy ha épp lelki válságon mész keresztül, mihamarabb megújulj. Adja, hogy lásd életed és szolgálatod valódi értelmét, hogy bővelkedj, és gazdagon áraszd szét a kegyelmi ajándékokat.

„és adjon neked békességet!” – soha ne

hagyjon el a jó Isten, hiszen a feladatod nem egyszerű. Egy olyan világba küldettél, ahol létezik a Gonosz és mindent meg tesz azért, hogy a küldetésed kudarcba fulladjon. Adjon számodra belső békességet, megnyugvást, amikor úgy érzed, hogy szolgálatod teher, nem bírod tovább, és miért épp veled történik meg minden rossz, miért ilyen hitetlenek és akaratosak az emberek...! Adjon neked békességet a mindennapokban, magaviseletedben higgadt-ságot, ésszerűséget, hogy ne az indulataid uralkodjanak rajtad, bármennyire is kihoz sodrodból az „élet”, hanem gondold arra, ki vagy, miért vagy, mi a feladatod, célod. Próbáld magaviseleteddel, mindennapi megnyilvánulásaidal is utat mutatni másoknak, hogy a problémákat nem veszekedéssel, kirobbanással, csapkodással, fizikailag és lelkileg bántalmazó módszerekkel kell megoldani, hanem bármennyire is nehéz, a békesség és szeretet eszközeit kell használnunk. Igaz, néha szükségesnek látszik egy pofon, de hidd el, hogy az igazi cél csak szeretetteljes cselekedetekkel érhető el. Ettől még nem leszel sem gyáva, sem gyenge, sem vesztes, hanem keresztyéni és Istennek tetsző lesz az életviteled, s ha majd időd lejár, tiszta lelkiismerettel, alázattal tudod mondani, hogy te megpróbáltad megtenni, ami tőled telt, ami rád bízott. Így válik teljessé az áldás útja egy emberi életben...

Kedves Testvérem! Én hiszem azt, hogy Isten Veled is ott van minden nap és megsegít téged, hogy megtaláld az utad, vagy épp ne téj le arról. Átsegít a bajokon, segít meglátnod áldásait, segít mások megsegítésében. Csak ne felejtsetd el minduntalan kérni Őt, hogy áldja és erősítse meg benned a krisztusi lelkületet!

Režic Annamária

Izrael – Ország? Nemzet? Gyülekezet?

Az ENSZ felosztási tervétől az államalapításig

A 2.világháborút követően megindult a küzdelem, melyet a zsidó telepéseknek Izraelben, a cionista mozgalmak képviselőinek pedig szerte a világban az államalapítás jogának elismeréséért kellett vívniuk. Meg kellett érteni a világgal, hogy a zsidó kérdés egyedüli megoldása egy független állam létrehozása lehet. Ennek a küzdelemnek megvolt a maga fegyveres és politikai oldala. A fegyveres harcot a brit hadsereggel kellett vívni, míg a diplomácia a független állam létrehozásán fáradozott főleg az Egyesült Államokban. Eközben zsidó menekültek sokasága érkezett a brit fennhatóság alatt levő Izraelbe leginkább illegális úton. Bár Nagy-Británia a háború győztesei közé tartozott valamikori gyarmatbirodalma széthullóban volt. Gazdaságilag és társadalmilag nem volt nyertesnek tekinthető ezért 1947-ben igyekezett az ENSZ-ben elérni, hogy Palesztina továbbra is az ő mandátumterülete maradjon. Ennek ellenére 1947.

november 29-én, az Egyesült Nemzetek közgyűlése a 181. számú határozatában kimondta, hogy ezen a területen egy arab és egy zsidó államot kell létrehozni, Jeruzsálemet pedig nemzetközi felügyelet alá kell helyezni.

Már a következő reggelen megmutatták ellenséges érzelmeiket az arab államok. A 181. számú határozat szerint Nagy-Britannia mandátuma 1948. május 15-én lejárt. Mivel ez a nap szombat volt, a zsidó vezetők gyülekezetében kiáltották ki a zsidó államot. „Izrael földjéről származik a zsidó nép. Itt formálódott lelki, vallási és politikai tudata. Itt szabadságban és függetlenségben élt, itt hozta létre nemzeti kultúráját, s lett része a nemzetközi kultúrának, s ajándékozta meg a világot a Könyvek Könyvével.” Így kezdődik Izrael állam függetlenségi nyilatkozata. „Erőszakkal elűzték, de száműzetésében is hűséges maradt szülőföldjéhez. Soha nem vesztette el reményességét, és soha nem

felejtett el imádkozni a visszatérésért és a szabadságért. Fellelkesülve a történelem és a hagyományok erejétől, a zsidók nemzedékeken keresztül keresték a lehetőséget arra, hogy lábukat ismét megvethessék az őshazában. Az elmúlt évtizedekben nagy csoportokban érkeztek pionírok, honvédők és bevándorlók, akik a blokádnak ellenére is eljutottak az Ígéret Földjére, virágzóvá tették a sivatagot, életre keltették a héber nyelvet, falvakat és városokat építettek, s egy folyamatosan növekedő társadalmat hoztak létre saját gazdasággal és kultúrával, amely békét kíván, de képes megvédeni is magát. Az itt élők számára áldást és haladást hozva célul a függetlenséget tűzte ki.” Ezt követően 24 órán belül öt arab állam hadserege támadta meg az újszülött zsidó államot. Kitért a függetlenségi háború.

Aviel Schneider, *Izrael Heute*
Ford. Csoma L

Evangelizáció

Már-már megszokottá vált, hogy az Ungi Református Egyházmegye evangelizációs hete lezajlott a deregnyői Református Tanulmányi Központban. Az viszont nem megszokott, hogy amikor annyi minden megkopottá válik, akkor van egyházunkban

egy olyan alkalom, amelyik szinte változatlan érdeklődésre tarthat számot. Mert alázattal kell megvallanunk, bizony az egyházi ünnepi alkalmaink során egyre több üres templomi helyet láthatunk. Legyen lelkészbeiktatás, templomszentelés, valahogy gond van az érdeklődéssel. A majd 15 éve rendszeresen tartott evan-

gelizációs alkalmak iránti töretlen érdeklődés arra tanít, ahol a közösség alázattal áll meg az Ige üzenete előtt, és fogadja el egymást a szeretetben, ott a Lélek munkálkodik a közösségben. Nekünk (lelkészeknek, presbitereknek, hitoktatóknak, gyülekezeti tagoknak) egyre sürgetőbb elgondolkodnunk, azon erősítjük

Isten népének közösségét, vagy csak saját elvárásaink kiszolgálását várjuk az egyháztól is.

Victor István, nyugalmazott lelképásztor már második alkalommal végezte az igehirdetés szolgálatát. A 2013. február 26. és március 1-e között tartott evangelizációs hét áldott lelki épülést jelentett a résztvevők

számára, akik estéről estére megtöltötték a Központ nagyszobáját. Örömmel nyugtázzhatjuk, hogy egyre több fiatal láthatunk a gyülekezetben, s a helyi roma közösségből is voltak minden alkalommal Isten igéjére vágyakozók.

CsL

Hit és szolgálat – 450 éves a Heilderbergi Káté Bibliaiskola Deregnyőn

Gyülekezeteink többsége falusi közösség, ahol a késő őszi, tél és kora tavasz a közösségi alkalmak időszaka. A deregnyői Református Tanulmányi Központ ennek megfelelően szervezi gyülekezet építő rendezvényeit. A már második évfolyamba lépő Bibliaiskola előadásai is ennek megfelelően

kerültek megrendezésre, 2012. december 8-án, 2013. február 9-én és március 9-én. A márciusi alkalom előadója Dr. Fekete Károly, Debreceni Református Hittudományi Egyetem rektora volt. Mivel ez évben emlékezünk a Heilderbergi Káté elkészültének 450. évfordulójára az előadó

ennek a hitvalló iratnak alapján mutatta be a lelkészi, presbiteri és gyülekezeti szolgálatokat. Az előadásokból kiderült, hogy napjaink presbiteri szolgálata mennyire távol került attól, amit eleink a Szentírás alapján a Heilderbergi Kátéban összefoglaltak. **(Egy-két gyakorlati észre-**

vétel: - egy presbiter azt látja presbiteri feladatának, hogy „ellenőrizze a papot”. A hétköznapi istentiszteleteket hűségesen látogató testvérek panaszkodnak, hogy presbiter, vagy presbiterok azon zúgolódnak, „miért harangoztat a pap annak a pár asszonynak hétköznapi

kétszer is? "Bizonyára kellemetlen a harangszó annak, aki presbiteri tisztét ugyanúgy értelmezi, mint a valamikori kommunista vezetőségi tagságot azaz: alkalmanként el kell menni a gyűlésre, de nem kell azt komolyan venni. Szerk.)

Az előbbieken alapján nem csoda, hogy a hallgatóság soraiban voltak akik „megszóltva” érezték magukat. Remélhetőleg ez presbiteri szolgálatuk igei újragondolásához vezeti őket. Azon presbiterok magatartása pedig végképp elszomorító, akik tudatosan kerülnek azokat az alkalmakat, ahol e szolgálatban és hitben történő növekedés útján kívánják segíteni őket!

Vajon mikor jutnak el gyűléseinknek annak felismerésére, hogy a presbiteria nem csak választás kérdése, amely rokoni kapcsolatok, vagy pillanatnyi

érdekek alapján történik, hanem presbiteria azt választjuk, aki arra elhivatott étellel, hűséges szolgálattal méltónak bizonyul!

Előadónk külön kitért a gyűlékezeti éneklés kérdéskörére. Bizony sok hiányosság tapasztalható e téren is, pedig az istentisztelet fontos része a gyűlékezeti éneklésben mondott imádsága. Nem mindegy hogyan hangzik tehát az ének. A dallam ritmikussága ugyanis arra hivatott, hogy kiemelje az ének szövegének mon-

danivalóját. Ha a dallamot figyelmen kívül hagyva nyújtjuk és húzzuk az éneket, akkor felvetődik a kérdés: Isten előtt végzett érthető és áldott szolgálatot végzünk? A megszokott módon letudni akarjuk a gyűlékezeti éneklést, vagy időt szentelünk énekeink dallamának megtanulására? **(Kérdezzük meg gyermekeinket, hittanosainkat mennyire vonzza őket gyűlékezeti éneklésünk? Szerk.)**

A Heilderbergi Káté önmeg-

határozásunk fontos dokumentuma, melynek tanítása ma is segítség, útmutatás, de figyelemztetés is, hogy a Krisztustól nyert küldetésben igei alapokon, igényes szolgálatot végezzünk. A bibliaiskola mintegy ötven résztvevője nem csak egy történelmi eseményre emlékezett a Tanulmányi Központban, hanem átélhette az Ige megelevenítő igazságát.

Csoma L.

Kereszt — meditáció

Mondd népem, mit tettem rosszul, mivel bántottalak?
Neked hívtam elő a földet, s a te kezedre bízam azt.
Szép kertem mégis bozóttá változott, nagy művem a halál földjévé.

Mondd, miért hagytad?

Szent Isten, szent és hatalmas, szent és halhatatlan, könyörülj rajtunk!

Szivárványívemet feszítettem föléd, mint a béke és jövő jelét.

Mégis halálos fegyverek feszülnek emberekre, fenyegetve drága teremtetemem.

Mondd, miért engedted?

Szent Isten, szent és hatalmas, szent és halhatatlan, könyörülj rajtunk!

Mint Szabadítód, úgy mutattam meg magam, mint szövetségesét minden elnyomottak.

Mégis, olyan sokakat gyötörnek és sújtanak kínzással és erőszakkal.

Mondd, miért hagytad?

Szent Isten, szent és hatalmas, szent és halhatatlan, könyörülj rajtunk!

Megáldottalak étellel, mindennapi kenyérrel és bőséggel.

Földemen mégis emberek halnak éhen, gyermekkezek maradnak üresen.

Mondd, miért engedted?

Szent Isten, szent és hatalmas, szent és halhatatlan, könyörülj rajtunk!

Igémet adtam neked, rád bízva belső titkaimat.
Teremtésem földjén mégis bálványok uralkodnak, életeket kínálva a halálnak.

Miért hagytad?

Szent Isten, szent és hatalmas, szent és halhatatlan, könyörülj rajtunk!

Végül elküldtem hozzád egyetlen Fiamat, benne képmásomat és kinyújtott karomat.

De te ellökted őt magadtól és kizasztottad, fájdalmas halállal megaláztad.

Lásd, én visszahoztam hozzád, hogy lásd újra az élő, és minden életnek forrását!

Mégis újra és újra keresztre feszítetted, amikor a gyalázat fájára gyermekeimet szegted.

Miért teszed?

Mondd népem, mit tettem rosszul, mivel bántottalak?

Teremtésem koronáját adtam neked, mint drága ékszer, úgy kerestelek.

Kezemben és szívemben őriztelek, Egyetlenemet is feláldoztam érted.

Mondd, népem, mit kellett volna még tennem, amit nem tettem meg érted?

Mennyben lévő jó Atyánknak, értünk szenvedett Fiának, Mi életünk vigaszának, áldott Szentháromságunk, Adassék erő és dicsőség, most és mindörökké!

Bodó Sárától

Koncsol János

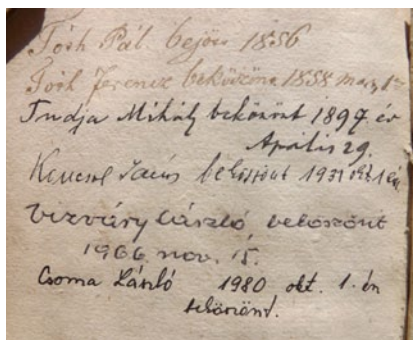
1896 - 1963

„Ne feledkeztek meg vezetőitekről, akik az Isten ígését hirdették nektek.” - írja Pál apostol a Zsidókhöz írt levét 13. részében. A deregnyői Református Gyülekezet ebben az évben Isten iránti hálával emlékezik arra a lelkipásztorára, aki 1931-től haláláig, 1963. április 1-ig, hűségesen hirdette az Isten ígését az itt élő híveknek. Isten kegyelméből az „Aranygombos” Telkibányán született 1896-ban, a honfoglalás millenniumának évében. A Sárospataki Református Teológián végezte teológiai tanulmányait, majd az első világháborút követően Felsőláncon szolgált, ahonnan a Deregnyő Református Gyülekezete választja meg lelkipásztorának 1931-ben. Az 1761-től vezetett anyakönyvbe ezt jegyzi be: Koncsol János, beköszönt 1931. október 1-én. Házasságát Isten két gyermekkel - Éva és László - áldja meg. A kisebbségi sors első szakasza 1938 őszén lezárul, s Deregnyő határközség lesz. Az akkori lakosok örömet azonban beárnyékolja az a feszültség, amely 1939-ben a második világháború kitöréséhez vezet, majd 1941-ben Magyarország is hadviselő országgá válik. Isten ígését hirdetni a háború halálos fenyegetésében, erősíteni a gyermekekért, hitvesükért, édesapákért aggódókat nem könnyű szolgálat. A halotti anyakönyv elének tárja, hogy az új haditechnikai eszközök lehetővé tették a frontvonalak mögött élő lakosság bombázását is. Felekezeti hovatár-

tozásra nem tekintve el kell temetni az 1944-es bombázás civil áldozatait is. Az úgynevezett felszabadulás előtt a visszavonuló katonaság félelmetes történeteket mesél az oroszok, lelkészekkel szembeni magatartásáról. Menekülésre bírják a lelkészt és családját is, de ez csupán néhány hetes távollétet jelent. A pásztor visszatér a nyájhoz, vigasztal, a kegyelem reménységét hirdeti akkor is, amikor nyilvánvaló lesz, hogy ismét a kisebbségi sorsot kell vállalni egy jogfosztó országban. Számára és családjá számára ez a helyzet szétszórattatást és fájdalmas veszteséget jelent. Leánya Nyíregyházán végzi a tanítóképzőt. Szeretett hitvese Budapesten balesetben meghal. Fia a határon szökve jár a Sárospataki Református Kollégiumba, majd Dunaszerdahelyre és Komáromba kerül. Koncsol László 2001-ben így fogalmaz: „Édesapám érzelmileg testi értelemben is csak belém tudott kapaszkodni, bárhova mentünk, kezem ott volt a tenyerében, éreznie kellett, hogy valakije, aki egykor Édesanyám része volt, megmaradt.” Irodalmi Szemle 2001/6. Mindeközben az ateizmus, a szövetkezetesítés és a 50-es évek durva egyházellenes légkörében kell Jézus megváltó áldozatát hitelesen hirdetni a gyülekezetben. Hittel helytállni egy magát modernnek tudó, szüntelenül ellenségeskedő társadalmi közegben embert és hitet próbáló küldetés. Istennek legyen hála, hogy erőt adott szolgájának, a szeretet erejét, hogy az 1963. április 1-én bekövetkezett halálát követően sírkövén hűségét hirdeti a 2. Timóteus 4, 7-ből vett bibliai idézet: A HITET MEGTARTOTTAM.

Csoma László

Koncsol László

HARAG NAPJA

részletek

Harag napja *dies illa*
apám jötte-élte kinja
nincs aki azt úgy leírja

Quantus tremor szörnyű élet
élet ellen szült merénylet
fogvacogtató ítélet

Harsona szól megfoganni
anyja méhét rúgni-marni
ante thronum élni halni

Csámcsogott *mors et natura*
ím az újabb *creatura*
étkül nekik háborúra

Liber scriptus jövendölte
tűzcsöbörből jégvödörbe
napról napra körbe-körbe

hitlenek közt hiteseknek
kegyetlenek közt kegyesnek
meghajlók közt egyenesnek

szembe bűnnel szembe gyásszal
szembe mindig a világgal
farkasszem a halállal

Ott találtam *Jesu pie*
mészfehéren kiterítve
veszni hagyta *illa die*

Anyátlanná árvaságra
sok verésre dadogásra
majdhogynem földönfutásra

hirtelen megözevgyülni
újra s újra menekülni
mély magányban sirba dűlni

Lacrymosa *dies illa*
mely a holtat kiszólítja
hamvából hogy megítélje
Jézusom könnyörögj érte

Uram Uram Istenem
dona eis requiem
Ámen

REFORMÁTUS
Újság

Gyülekezeti tájékoztató, **kiadja és terjeszti** a Deregnyői Református Keresztyén Gyülekezet.

Szerkesztőség: Fülöp Sándor (főszerkesztő) □ Kraus Viktor (szerkesztő) □ Režić Annamária (szerkesztő) □ Györky Szilvia (felelős szerkesztő) □ **Nyomja:** Györky Marián - MS PRINT

Cím: 076 74 Draňov-Deregnyő 216, **Tel.:** 056/6395396, **E-mail:** ladislavcsoma@gmail.com; csomalaszlo@centrum.sk

Megrendelhető a Református Lelkészi Hivatalokban vagy a szerkesztőség címén Reg. szám 11/94.